

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Factors Affecting Happiness in Learning of Law Students at Nakhonsawan Rajabhat University

1. ธิติชญาน์ คงชู*, 2. พัทธิณี คงชู

1. Thitichaya Khongchoo, 2. Patrinee Khongchoo

1., 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

1., 2. Nakhon Sawan Rajabhat University

*Corresponding Author, E-mail: thitikhong81@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มีระดับความสุขในการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$, S.D. = 0.50)
- 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ คือ ปัจจัยด้านครอบครัว (X_2), ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (X_4), ปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน (X_5), และปัจจัยด้านผู้สอน (X_6) สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์รูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.01 + 0.16X_2 + 0.18X_4 + 0.20X_5 + 0.24X_6$$

สมการพยากรณ์รูปแบบมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.17Z_2 + 0.18Z_4 + 0.27Z_5 + 0.27Z_6$$

คำสำคัญ: 1. ปัจจัยที่ส่งผล; 2. ความสุขในการเรียน; 3. นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์

ABSTRACT

This research article aimed to study the level of happiness in learning among Law students at Nakhon Sawan Rajabhat University. And study the factors that affect the happiness in learning of Law students at Nakhon Sawan Rajabhat University. The qualitative research, the sample groups used was Law students, both regular and special semesters, studying at Nakhon Sawan Rajabhat University, academic year 2023, totaling 320 people by random sampling. The instrument used to collect data was a questionnaire. The 5-level rating scale has a confidence value of 0.80. Statistics used in data analysis are mean, standard deviation. Stepwise multiple regression analysis.

The research found that:

- 1) Law students There is a high level of happiness in studying ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.50).
- 2) Factors that affect happiness in studying for law students are family factors (X_2), teaching and learning management factors (X_4), classmates factors (X_5), and people factors. Teach (X_6) The forecast equation can be written as follows.

Raw Score Forecasting Equation

$$\hat{Y} = 1.01 + 0.16X_2 + 0.18X_4 + 0.20X_5 + 0.24X_6$$

Standard score prediction equation

$$\hat{Z} = 0.17Z_2 + 0.18Z_4 + 0.27Z_5 + 0.27Z_6$$

Keywords: 1. Factors Affecting; 2. Happiness in Learning; 3. Law Students

บทนำ

“ความสุข” เป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งอยู่ในวัยเปลี่ยนผ่านจากวัยรุ่นตอนปลายถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น จึงเป็นช่วงวัยที่มีการปรับตัวอย่างมากกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ เช่น การอยู่ในสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนที่แตกต่างไปจากระดับมัธยมศึกษาซึ่งส่งผลต่อการใช้ชีวิต การทำกิจกรรม และการเข้าสังคม การอยู่ร่วมกับเพื่อนๆ ที่มาจากต่างถิ่น มีพื้นฐานการเลี้ยงดู ความคิด และพฤติกรรมหลากหลายแตกต่างกันไปส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตและคุณภาพการเรียนของนักศึกษา ระหว่างที่ใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยอย่างน้อย 4 ปี ฉะนั้น จึงเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นที่มหาวิทยาลัยหรือสถาบันผู้ผลิตบัณฑิตต้องให้ความสำคัญกับการออกแบบระบบการเรียน การทำกิจกรรม การจัดสิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตให้ได้บัณฑิตที่มีความพร้อมทั้งความรู้มีทักษะเฉพาะในแต่ละสาขาที่เรียนและมีชีวิตที่เป็นสุข (ภัทรกันย์ ตีเอียดย่อ และคณะ, 2559) สอดคล้องกับสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย อธิบายว่า “การศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะเน้นการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพให้เป็นทั้งคนดี และคนเก่ง ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยเป็นช่วงชีวิตที่มีความสุขสนุกสนานที่สุดเพราะนักศึกษาทุกคนอยู่ในวัยที่กำลังสดใสมีพลังสมอง พลังใจพลังกายในการพัฒนา” (จิราภรณ์ สรรพวิรวงศ์และคณะ, 2559) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พ.ศ. 2566-2570 เรื่อง การผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะและศักยภาพสูง เพื่อบริการการทำงานในอนาคต (future of work) และการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้อย่างมีความสุขภายในรั้วมหาวิทยาลัย อีกทั้งยังส่งเสริมให้นักศึกษามีพลังในการเรียนรู้และสามารถทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ได้ในชีวิตเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและประโยชน์ต่อสังคมต่อไปได้ (ฝ่ายนโยบายและแผน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2565)

ความสุขในการเรียนของนักศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ การเรียนรู้มีความสุขขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบด้านความพึงพอใจในการเรียน องค์ประกอบด้านความสนใจใฝ่เรียนรู้ องค์ประกอบด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ องค์ประกอบด้านความพึงพอใจในตนเอง และองค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (ปัทมา ทองสม, 2554) นอกจากนี้ ยังขึ้นอยู่กับตัวแปร 3 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้สึกที่มีต่อบุคคลอื่น ความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอน และความรู้สึกที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน (รพีพร เตมีศักดิ์, 2558) อย่างไรก็ตาม นิติศาสตร์ถือเป็นศาสตร์เฉพาะด้านที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับตัวบทกฎหมาย การใช้ การตีความกฎหมาย การทำความเข้าใจหลักเกณฑ์ กระบวนการ ขั้นตอนของกฎหมาย ทั้งในส่วนที่เป็นกฎหมายสารบัญญัติและกฎหมายวิธีสบัญญัติ ซึ่งนักศึกษาที่เรียนนิติศาสตร์จะต้องเจอกับแรงกดดันต่างๆ เช่น การท่องตัวบท

กฎหมาย การคิด การวิเคราะห์แยกส่วนประกอบของตัวบทกฎหมาย การปรับข้อเท็จจริงต่างๆที่เกิดขึ้นให้เข้ากับหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ ซึ่งนักศึกษาจะต้องเขียนวินิจฉัยประเด็นปัญหาข้อกฎหมายต่างๆให้ได้ เพื่อนำไปสู่การใช้งานจริงในชั้นกระบวนการพิจารณาตีความในศาลต่อไป (ณัฏฐพล ศิริชัยนฤมิตร, 2567) ซึ่งแรงกดดันต่างๆนี้เอง อาจส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจและอารมณ์ของผู้เรียน ก่อให้เกิดความสับสน ก่อให้เกิดความเครียด และไม่มีความสุขในการเรียน (Rodcharoen & Lueboonthavatchai, 2019)

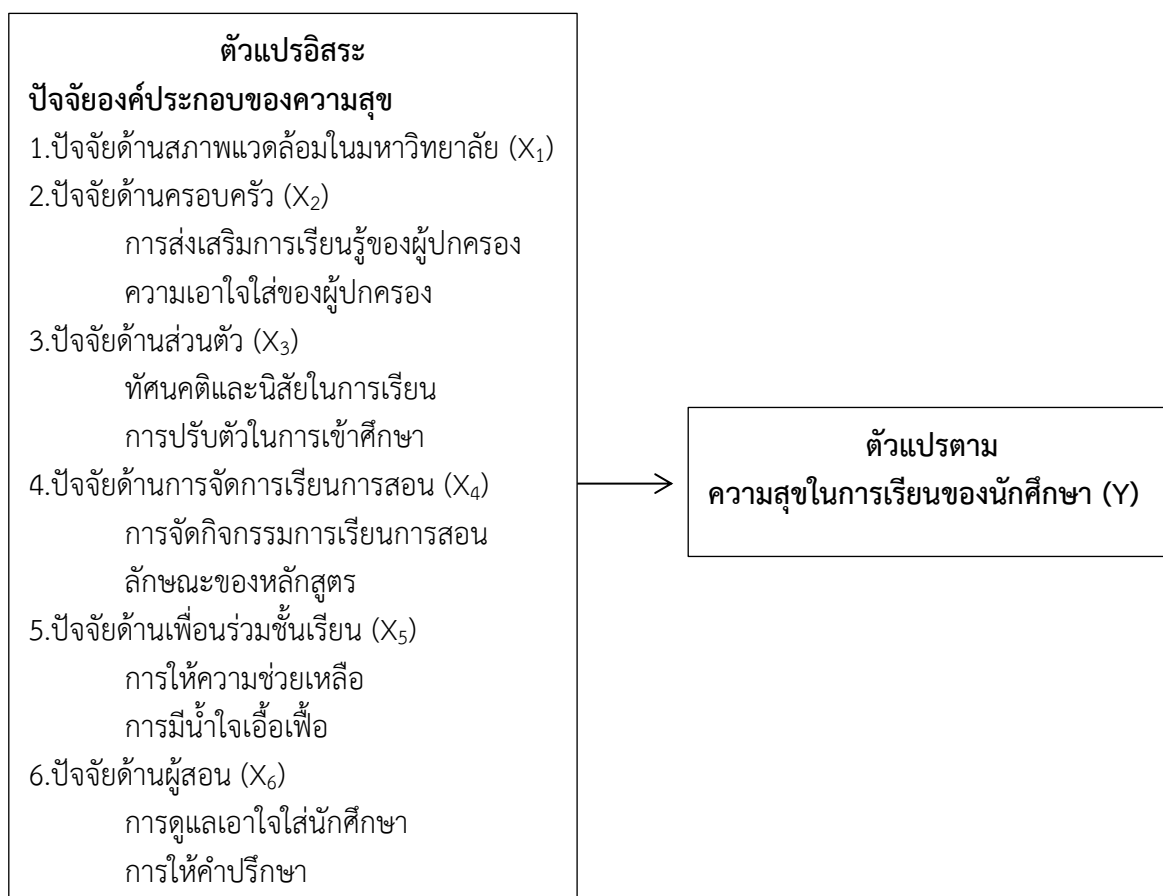
ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและเสริมสร้างความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและการออกแบบระบบการจัดการให้เกิดผลดีต่อทั้งการจัดการเรียนการสอนและการอยู่อาศัยอย่างมีความสุขให้กับนักศึกษาสมกับการที่มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งบ่มเพาะและผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพให้กับสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาระดับของความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ขอบเขตการวิจัย

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ นักศึกษาทั้งหมดที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 7,936 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 320 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.2 ตัวแปร

1) ตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย (x_1), ปัจจัยด้านครอบครัว (x_2), ปัจจัยด้านส่วนตัว (x_3), ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (x_4), ปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน (x_5) และปัจจัยด้านผู้สอน (x_6)

2) ตัวแปรตาม คือ ความสุขในการเรียนของนักศึกษา (y)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพของนักศึกษา มีลักษณะเป็นการทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย (x_1), ปัจจัยด้านครอบครัว (x_2), ปัจจัยด้านส่วนตัว (x_3), ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (x_4), ปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน (x_5) และปัจจัยด้านผู้สอน (x_6) แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีการให้คะแนนดังนี้

นักศึกษามีความสุขมากที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	5
นักศึกษามีความสุขมาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	4
นักศึกษามีความสุขปานกลาง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	3
นักศึกษามีความสุขน้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	2
นักศึกษามีความสุขน้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการต่างๆ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดตลอดจนเครื่องมือการวัดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในงานวิจัย

2. กำหนดขอบเขตของตัวแปรที่ต้องการวัด โดยแบ่งตัวแปรเป็น 6 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย (x_1), ปัจจัยด้านครอบครัว (x_2), ปัจจัยด้านส่วนตัว (x_3), ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (x_4), ปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน (x_5) และปัจจัยด้านผู้สอน (x_6)

3. เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Pating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Best & Kahn, 1993, p. 247) โดยกำหนดคะแนนดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550)

นักศึกษามีความสุขมากที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	5
นักศึกษามีความสุขมาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	4
นักศึกษามีความสุขปานกลาง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	3
นักศึกษามีความสุขน้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	2
นักศึกษามีความสุขน้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	1

ค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้นำมาแปลความหมายได้ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550)

4.50 – 5.00	หมายความว่า	นักศึกษามีความสุขในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายความว่า	นักศึกษามีความสุขในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายความว่า	มีนักศึกษามีความสุขในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายความว่า	มีนักศึกษามีความสุขในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายความว่า	นักศึกษามีความสุขในระดับน้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาความชัดเจน และความเหมาะสมในการใช้ภาษา

5. นำแบบสอบถามปรับแก้ไขตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบสอบถามมาพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวแปรที่ต้องการวัด เพื่อให้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นสามารถวัดได้เที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตามที่ต้องการ โดยการหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาในประเด็นที่ศึกษา โดยข้อคำถามที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาจะต้องมีค่า IOC 0.5 ขึ้นไป ซึ่งมีค่า IOC ระหว่าง 0.67 ถึง 1.0

7. นำแบบสอบถามเฉพาะที่อยู่ในเกณฑ์และข้อที่ปรับปรุงแล้วสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น = 0.80

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 320 คน และได้แบบสอบถามคืนครบถ้วนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับของความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับของความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความสำคัญ
1.ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย (X_1)	4.10	0.58	มาก
2.ปัจจัยด้านครอบครัว (X_2)	4.22	0.47	มาก
3.ปัจจัยด้านส่วนตัว (X_3)	4.09	0.52	มาก
4.ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (X_4)	4.23	0.49	มาก
5.ปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน (X_5)	4.43	0.36	มาก
6.ปัจจัยด้านผู้สอน (X_6)	4.24	0.48	มาก
เฉลี่ยรวม	4.22	0.50	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับความสุขในการเรียนของนักศึกษายู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านส่วนใหญ่ นักศึกษามีความสุขในการเรียนด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน (X_5) ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, S.D. = 0.36) ด้านผู้สอนในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D. = 0.48) และด้านการจัดการเรียนการสอน (X_4) ($\bar{X}=4.22$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ตัวแปร	b	SE	Beta	t	p	R ²
Constant	1.01	0.26		3.87		0.59
ปัจจัยด้านครอบครัว (X_2)	0.16	0.05	0.17	3.50*	0.001	
ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (X_4)	0.17	0.05	0.18	3.55*	0.000	
ปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน (X_5)	0.20	0.39	0.27	5.29*	0.000	
ปัจจัยด้านผู้สอน (X_6)	0.24	0.05	0.27	5.29*	0.000	

*p<0.05

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า ตัวแปรที่เป็นปัจจัยส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์นั้น มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว (X_2), ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (X_4) ปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน (X_5) และปัจจัยด้านผู้สอน (X_6) สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์รูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.01 + 0.16X_2 + 0.18X_4 + 0.20X_5 + 0.24X_6$$

สมการพยากรณ์รูปแบบมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.17Z_2 + 0.18Z_4 + 0.27Z_5 + 0.27Z_6$$

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ สามารถอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 จากการวิเคราะห์ศึกษาระดับของความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามได้ประเมินระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.50)

หากพิจารณาตามปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาในแต่ละด้าน จะพบว่า ปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียนส่งผลกับระดับความสุขมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.36) รองลงมา ปัจจัยด้านผู้สอน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.48) และปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

สะท้อนให้เห็นว่า การใช้ชีวิตอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัย นักศึกษาส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนเป็นหลัก การได้รับยอมรับจากเพื่อน การเข้ากลุ่ม และการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนเป็นปัจจัยสำคัญอันดับ 1 ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพาพะงา จิตต์สวัสดิ์ (2553) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นั้น มี 3 ปัจจัย ได้แก่ พฤติกรรมการเลียนแบบเพื่อน, สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์, และการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (ตารางที่ 2) พบว่า มีตัวแปรจำนวน 4 ตัวที่สามารถพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้ร้อยละ 59 ($R^2 = 0.59$) โดยมีปัจจัยด้านผู้สอน ($b=0.24$), ปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน ($b=0.20$), ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ($b=0.17$) และ ปัจจัยด้านครอบครัว ($b=0.16$) สามารถพยากรณ์ความสุขในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัช ใจจริง และคณะ (2563) ที่พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้แก่ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง บรรยากาศในการเรียนการสอน การเห็นคุณค่าการเรียนรู้ ความน่าสนใจของบทเรียน การเห็นคุณค่าในตนเอง การส่งเสริมความสามารถของนิสิต และความเหมาะสมของสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน อีกทั้งยังสอดคล้องกับสายทิพย์ แก้วอินทร์ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเรียนรู้อย่างมีความสุขกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการเรียนรู้อย่างมีความสุขมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านผู้เรียน องค์ประกอบด้านผู้สอน องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม และองค์ประกอบด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือด้านเพื่อน

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

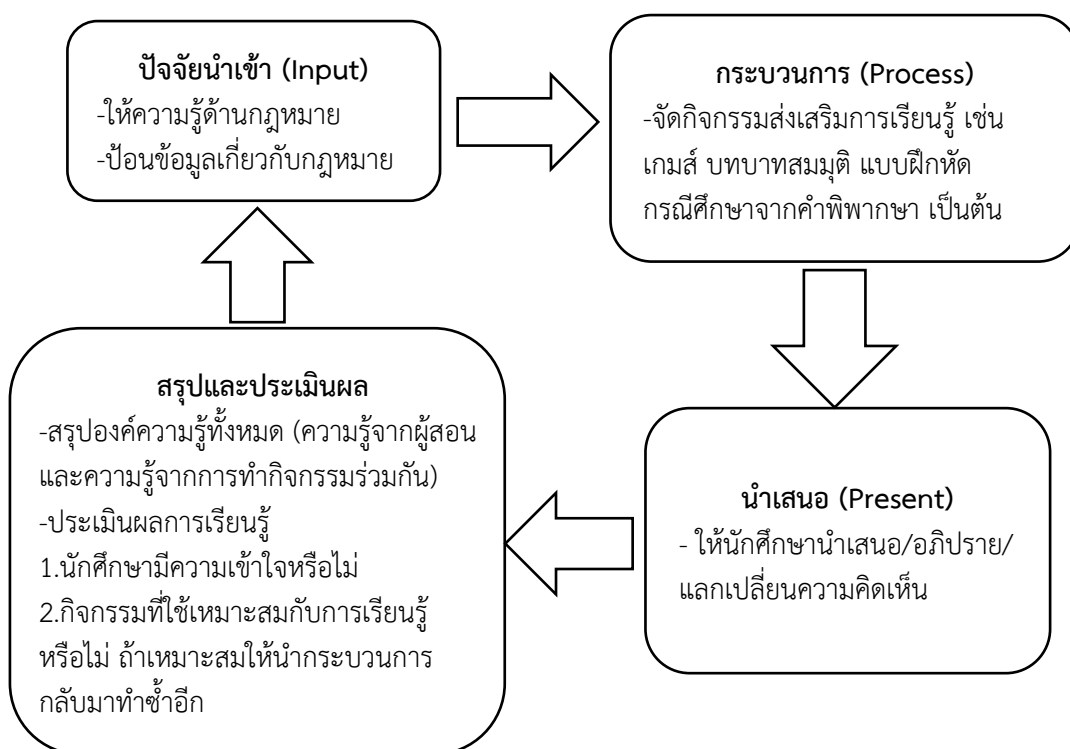
การเสริมสร้างความสุขในการเรียนให้กับนักศึกษานิติศาสตร์ภาคปกติ จะต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกทางความคิดและมีการจัดกิจกรรมกลุ่มให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยมีกระบวนการดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า โดยผู้สอนป้อนข้อมูล/ความรู้ทางกฎหมายให้แก่ผู้เรียน

2. กระบวนการ เป็นการสร้างกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ โดยสังเกตจากพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นหลัก เช่น กรณีที่นักศึกษาชอบพูดคุย อาจารย์อาจจัดกิจกรรมในลักษณะที่ให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางความคิด ได้แลกเปลี่ยนความคิด และถกอภิปรายในประเด็นปัญหากฎหมาย เป็นต้น

3. การนำเสนอ เป็นกระบวนการเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษานิติศาสตร์กล้าแสดงออกทางความคิด เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองที่แตกต่างกัน

4. สรุปและประเมินผล โดยผู้สอนจะทำการสรุปองค์ความรู้ทั้งหมด (ความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากผู้สอน และความรู้ที่นักศึกษาได้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน) ทั้งนี้ ผู้สอนจะต้องประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาว่า 1.นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหากฎหมายมากน้อยเพียงใดและ 2.กิจกรรมที่ใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ นั้น มีความเหมาะสมกับนักศึกษาหรือไม่ ถ้าเหมาะสมให้นำกระบวนการกลับมาทำซ้ำอีก แต่ถ้าไม่เหมาะสมให้เปลี่ยนกระบวนการ

สรุป

ระดับของความสุขในการเรียนและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์พบว่า 1) นักศึกษานิติศาสตร์ มีระดับความสุขในการเรียนอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษานิติศาสตร์ คือ ปัจจัยด้านครอบครัว (x_2), ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (x_4), ปัจจัยด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน (x_5), และปัจจัยด้านผู้สอน (x_6)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำหรับกรณีศึกษานิติศาสตร์ภาคปศุสัตว์ ปัจจัยด้านเพื่อน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษามากที่สุด และปัจจัยด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอน

กฎหมาย โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากกว่าการอธิบายหรือบรรยายกฎหมายเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ เพื่อให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และมีความสุขในการเรียนกฎหมายเพิ่มขึ้น

สำหรับกรณีนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ภาคพิเศษนั้น ไม่มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นเพิ่มเติม เช่น ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์ทางการศึกษาหรือความสำเร็จของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรนิติศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จิราภรณ์ สรรพวิรวงศ์, มัชฌิมา คำมี, จันทร์จิรา นิมสุวรรณ, ชุตินา หมัดอะดัม, ศุภรัตน์ ละเอียดการ, แลสุชา วดี โสภณ. (2559). ความเครียด การจัดการความเครียดและความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 9(3), 36-50. <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/JNAE/article/view/67925>
- จิรัช ใจจริง, ธนิต โตดิเทพย์, ภารดี อนันต์นาวิ, และเจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุขในการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 28(1), 29-47. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/husojournal/article/view/198232>
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). *การแปลผลการวิเคราะห์*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.
- ณัชพล ศิริชัยนฤมิตร. (2567, 12 กุมภาพันธ์). *มุมมองศิษย์เกี่ยวกับการจัดการความเครียด 101 [Season 3] Special Ep: ณัชพล ศิริชัยนฤมิตร (พีวีน)*. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. <https://www.law.tu.ac.th/มุมมองศิษย์เกี่ยวกับการจ/>
- ปัทมา ทองสม. (2554). การพัฒนาดัชนีชี้วัดความสุขในการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตสังกัดกระทรวงสาธารณสุข. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 4(1), 88-111. <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/JNAE/article/view/1561>
- ฝ่ายนโยบายและแผน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. (2565). *แผนยุทธศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พ.ศ. 2566-2570*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. <https://hss.nsr.ac.th/storage/fileplans/September2022/PUTJFVDv5lx3ftrAFV2K.pdf>
- เพาพะงา จิตต์สวาสดี. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตหลักสูตรการศึกษบัณฑิตสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]*. DSpace Repository. <https://ir.swu.ac.th/jspui/handle/123456789/946>
- ภัทรกันย์ ตีเอียดย่อ, ภัทรกันย์ ตีเอียดย่อ, จันทน์ ปลุกไม้ดี, ศรีญญา ทั้งสุข, สุพรรณษา สีดสวาท และกนกพร สงปราบ. (2559). ความสุขของนักศึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. *สงขลานครินทร์เวชสาร*, 34(5), 269-279.
- รพีพร เตมีศักดิ์. (2558). *การศึกษาความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

สายทิพย์ แก้วอินทร์. (2563). การเรียนรู้อย่างมีความสุข กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Rodcharoen, N, & Lueboonthavatchai, P. (2019). Stress and associated factors in undergraduate students of Faculty of Law of a university in Bangkok. *Chula Med Bull*, 1(3), 261-276. <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/clmb/article/view/167448>